

УДК 159.99:34.08

О. М. Цільмак
*доктор юридичних наук, професор,
 професор кафедри криміналістики, судової медицини та психіатрії
 Одеського державного університету внутрішніх справ*

СКЛАДОВІ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СЛІДЧИХ ОРГАНІВ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

У керівних документах Міністерства внутрішніх справ України (далі – МВС) некомпетентність розглядається як непрофесіоналізм, наслідком якого є збільшення кількості нерозкритих злочинів, порушення працівниками Національної поліції дисципліни та законності, зловживання владою, професійна деформація, випадки девіантної та адитивної поведінки. Запобігти цим негативним явищам може реформування кадрової роботи в органах Національної поліції України, зокрема удосконалення системи відбору та підготовки працівників поліції. Це завдання кореспондується із завданнями загальної модернізації освіти в Україні, приведенням національної системи кваліфікацій вищої освіти у відповідність із системою кваліфікацій Європейського співтовариства.

На думку експертів ЮНЕСКО, ЮНІСЕФ, ПРООН, Ради Європи, Організації європейського співробітництва та розвитку, Міжнародного департаменту стандартів, одним із перспективних напрямів модернізації сучасної української освіти є компетентнісно-зорієнтований підхід до організації профільної освіти.

На відміну від традиційного для педагогіки прагнення обмежитися формуванням у студентів знань, умінь та навичок, компетентністний підхід у системі освіти має інноваційний характер. Його головною ідеєю є підсилення практичної орієнтації освіти.

Компетентнісно-зорієнтована освіта має сприяти набуттю особами, які навчаються, певних типів, видів і підвидів компетентностей, комплексному засвоєнню потрібних знань і способів практичної діяльності, завдяки чому людина успішно зможе реалізувати себе у різних галузях своєї професійної діяльності, набуде соціальної самостійності, стане мобільною та кваліфікованою, буде вільно орієнтується у навколишньому середовищі та успішно вирішувати складні технологічні завдання.

Враховуючи специфіку відомчої освіти, в умовах ВНЗ МВС йдеться про розвиток і формування у курсантів професійно-психологічної готовності, здатності та спроможності ефективно, продуктивно, компетентно та кваліфіковано виконувати професійні функції на основі набутих ними знань, умінь, навичок та практичного досвіду.

Питанням спрямування освіти у бік набуття студентами певних компетентностей були присвячені праці таких учених, як Е. Ф. Зеєра, В. Г. Кременя, О. В. Овчарук, Т. М. Філя,

О. П. Хохліної та ін. Відповідно до завдань Ради Європи основні компетентності розглядали: І. В. Гушлевська, А. М. Дахін, І. Г. Єрмаков, О. М. Карпенко, С. Ф. Клепко та ін.

Досить багато вчених присвятили свої дисертації проблемі компетентності: В. В. Баркасі, О. М. Білик, Н. Ф. Босак, Н. М. Веніг, І. А. Воробйова, Л. П. Голованчук, Ю. В. Головач, Н. Б. Завіниченко, Л. Г. Карпова, С. В. Козак, О. О. Коломінова, О. Б. Мамчич, О. І. Мармаза, Г. М. Марченко, А. Д. Онкович, О. А. Палій, О. П. Петрачук, О. І. Селіванова, С. І. Селіверстов, В. М. Топалова, Л. І. Шевчук, І. П. Ящук, О. М. Цільмак та ін.

Відомі міжнародні організації, що сьогодні працюють у сфері освіти, останніми десятиліттями також вивчають проблеми, пов'язані з появою компетентнісно-зорієнтованої освіти, серед них – ЮНЕСКО, ЮНІСЕФ, ПРООН, Рада Європи, Організація європейського співробітництва та розвитку, Міжнародний департамент стандартів [1].

Перехід до компетентнісного підходу в освіті можливий за умови створення загальноприйнятної методики формування ключових компетентностей та визначення адекватних засобів їх реалізації. Він вимагає суттєвих якісних змін у методиці навчання. Українська вища освіта ґрунтується на передачі майбутньому фахівцю лише відповідних знань з певної предметної галузі, тоді як уміння, здібності та навички не висуваються на перше місце. Безумовно, конкретні предметні знання не можна виключати зовсім, але головною метою нашої освіти, як зазначається у державній національній програмі «Освіта (Україна ХХІ століття)» [2], є виховання всебічно розвиненої та обдарованої особистості, забезпечення можливостей для її постійного духовного та культурного самовдосконалення. Б. Д. Ельконін [3] наголошує на тому, що конкретних знань з певної спеціальності сьогодні недостатньо, і вони виконують підпорядковану роль.

Слід зазначити, що ефективність та результативність діяльності слідчих органів досудового розслідування Національної поліції України багато у чому залежить від ступеня розвитку комунікативної компетентності.

Комунікативна компетентність з точки зору лінгвістів розглядалася у працях: Р. М. Блакара, Б. Н. Головіна, О. М. Казарцевої, Е. В. Капацінської, Є. В. Ключєва, В. П. Конєцької, В. Г. Костомарова, Т. А. Тимофєєвої, Н. Хомського та інших.

Соціально-психологічні аспекти структури комунікативної компетентності та умов її розвитку вивчалися у працях: Г. М. Андрєєвої, О. А. Бодальова, Л. І. Божовіча, Р. М. Грановської, А. Б. Добрович, Ю. М. Жукова, Н. Ю. Ємельянова, А. Г. Ковальова, А. С. Кондратьєва, Ю. С. Крижанської, В. А. Лабунської, А. А. Леонтьєва, В. М. Панкратова, Б. Д. Паригіна, Л. А. Петровської, Е. В. Прозорова, Е. В. Сидоренка, В. П. Третьякова та інших. Вчені підкреслюють, що комунікативна компетентність обумовлюється певними складовими, серед яких вони виокремлюють такі: 1) знання, уміння, навички, професійно-психологічна готовність, комунікативні здібності, професійно важливі комунікативні якості, світогляд [4]; 2) орієнтованість у різноманітних ситуаціях спілкування, яка заснована на знаннях і життєвому досвіді індивіда [5]; 3) спроможність ефективно взаємодіяти з оточенням завдяки розумінню себе й інших при постійній видозміні психічних станів, міжособистісних відносин і умов соціального середовища [5]; 4) адекватна орієнтація людини у самій собі – власному психологічному потенціалі, потенціалі партнера, у ситуації [6]; 5) готовність і уміння будувати контакт з людьми [6]; 6) внутрішні засоби регуляції комунікативних дій [7]; 7) знання, уміння і навички конструктивного спілкування [8]; 8) внутрішні ресурси, необхідні для побудови ефективної комунікативної дії у визначеному колі ситуацій міжособистісної взаємодії [9].

Однак, у наукових працях вченими не розглядався зміст складових комунікативної компетентності слідчих органів досудового розслідування Національної поліції України. Це й буде метою статті.

На нашу думку, під **комунікативною компетентністю** слідчих органів досудового розслідування Національної поліції України слід розуміти – здатність особи обирати та технологічно ефективно застосувати адекватний спосіб усного та письмового спілкування.

Складовими комунікативної компетентності слідчих органів досудового розслідування Національної поліції є:

1. Знання. Серед них слід виокремити загальні та спеціальні знання.

1.1. Загальні знання у галузі комунікації, тобто слідчий повинен знати:

- лексичні, граматичні, фонетичні й орфографічні особливості мови;
- правильність, точність, влучність, адекватність використання мовних засобів,
- особливості використання мовних засобів залежно від типу, стилю мовлення;
- особливостей використання зображувально-виражальних засобів мови;
- особливості усного й писемного мовлення, його діалогічну та монологічну форми;
- правові приписи поглядів, уявлень, норм та оцінок, що регулюють поведінку людей у суспільстві;

- систему мови та правила оперування мовними знаннями у мовній діяльності та ін.

1.2. Спеціальні знання у галузі комунікації, тобто слідчий повинен знати:

- норми комунікативної поведінки та сукупності моральних правил, які відповідають чинним законам та відомчим нормативно-правовим актам;
- основні правила, рівні, форми та стратегії комунікації;
- правила мовної і немовної поведінки у ситуаціях професійного спілкування;
- правила конструктивного вирішення конфліктних ситуацій;
- особливості вербальної та невербальної комунікації;
- особливості мовної поведінки осіб різних національно-культурних країн;
- методи та прийоми ефективної комунікації;
- методи та прийоми психологічного впливу на осіб різних типів характеру та темпераменту;
- маніпулятивні прийоми представників злочинного світу;
- бар'єри, що заважають ефективній комунікації;
- комунікативно-процесуальну складову професійної діяльності та ін.

2. Уміння. Серед них слід виокремити загальні та спеціальні комунікативні вміння слідчого.

2.1. До загальних – слід віднести уміння:

- дотримуватися етики та етикету спілкування;
- володіти різними видами мовленнєвої діяльності (монолог, діалог, читання, письмо);
- формувати сприятливе перше враження;
- ініціювати комунікацію та легко вступати у контакт;
- обирати ефективні методи та прийоми установлення і підтримання довірчих стосунків та контактів;
- протистояти стереотипам сприйняття;
- долати психологічні бар'єри під час комунікації;
- використовувати у процесі взаємодії різноманітні стилі спілкування;
- аргументувати та переконувати;
- отримувати перевагу у процесі комунікації;
- відстоювати власні переконання;
- ставити запитання та відповідати на них;
- висловлюватися логічно і послідовно, продуктивно і змістовно;
- використовувати систему мовних і мовленнєвих норм;
- приховувати власну позицію під час спілкування;
- слухати, чути, почути та зрозуміти те, що мав на увазі співрозмовник;
- стимулювати співрозмовника до прояснення його позиції, висловлювань;
- вибирати комунікативне поводження, яке адекватне автентичній ситуації спілкування;

– діагностувати і оцінювати специфіку мовних жанрів та комунікативних засобів досягнення мети при взаємодії;

– діагностувати і оцінювати співрозмовників (їх цілі і мотиви, рівень сприйняття інформації і її розуміння, лідерство);

– зчитувати та грамотно інтерпретувати невербальні сигнали співрозмовника (погляд, міміку, жести, пози);

– визначати сенсорні канали співрозмовників та ефективно їх використовувати за допомогою вербальних і невербальних ключів доступу;

– швидко приймати правильні рішення, які базуються на доцільності та вимогах закону;

– прогнозувати розвиток комунікації та запобігати власному попаданню у «психологічні пастки»;

– досягти бажаної комунікативної мети;

– реалізовувати комунікативний намір відповідно завданню та умовам спілкування;

– здійснювати основні мовні функції (підтверджувати, заперечувати, засумніватися, схвалити, погодитися, запропонувати, дізнатися, запросити тощо);

– виразно говорити (вибрати правильний тон розмови, розставити логічні наголоси, знайти точну інтонацію і т.д.) тощо;

– своєчасно припинити бесіду та ін.

2.2. До спеціальних – слід віднести уміння слідчого:

– правомірно отримувати інформацію, що необхідна для досудового розслідування кримінального провадження;

– роз'яснити права та порядок проведення допиту (ст. 224 КПК [10]);

– попереджати свідка про кримінальну відповідальність за відмову давати показання і за давання завідомо неправдивих показань (ст. 224 КПК [10]);

– попереджати потерпілого за давання завідомо неправдивих показань (ст. 224 КПК [10]);

– ставити запитання з приводу обставин злочину (ст. 224 КПК [10]);

– оголосити показання, наданих учасниками допиту на попередніх допитах (ст. 224 КПК [10]);

– проводити одночасний допит двох чи більше вже допитаних осіб для з'ясування причин розбіжностей в їхніх показаннях (ст. 224 КПК [10]);

– проводити допит малолітньої або неповнолітньої особи (ст. 226 КПК [10]);

– роз'яснювати до початку допиту законному представнику, педагогу, психологу або лікарю їхнє право за дозволом ставити уточнюючі запитання малолітній або неповнолітній особі (ст. 226 КПК [10]);

– з'ясувати перед впізнанням, чи може особа, яка впізнає, впізнати особу, яка підлягає впізнанню; тобто опитати про зовнішній вигляд і прикмети особи, яка підлягає впізнанню; а також про обставини, за яких вона бачила цю особу (ст. 228 КПК [10]);

– з'ясувати перед впізнанням чи може особа, яка впізнає, впізнати річ, яка підлягає впи-

знанню, тобто запитати в особи, яка впізнає, чи може вона впізнати цю річ, опитати про ознаки цієї речі і обставини, за яких вона цю річ бачила (ст. 229 КПК [10]);

– проводити допит осіб, впізнання осіб чи речей у режимі відеоконференції при трансляції з іншого приміщення (ст. 232 КПК [10]);

– забороняти будь-якій особі залишати місце обшуку до його закінчення та вчиняти будь-які дії, що заважають проведенню обшуку (ст. 234 КПК [10]);

– забороняти будь-якій особі залишати місце огляду до його закінчення та вчиняти будь-які дії, що заважають проведенню огляду (ст. 237 КПК [10]);

– процесуально грамотно запрошувати для участі в огляді потерпілого, підозрюваного, захисника, законного представника та інших учасників кримінального провадження (ст. 237 КПК [10]);

– уточняти відомості, які мають значення для встановлення обставин кримінального правопорушення під час слідчого експерименту шляхом відтворення дій, обстановки, обставин певної події, проведення необхідних дослідів чи випробувань (ст. 240 КПК [10]);

– не розголошувати відомості про факт та методи проведення негласних слідчих (розшукових) дій (ст. 246 КПК [10]);

– доручати проведення негласних слідчих (розшукових) дій уповноваженим оперативним підрозділам Національної поліції, органів безпеки, Національного антикорупційного бюро України, Державного бюро розслідувань, органів, що здійснюють контроль за додержанням податкового і митного законодавства, органів Державної кримінально-виконавчої служби України, органів Державної прикордонної служби України (ст. 246 КПК [10]);

– процесуально грамотно повідомляти осіб, щодо яких проводилися негласні слідчі (розшукові) дії, про факт і результати негласної слідчої (розшукової) дії (ст. 253 КПК [10]);

– повідомляти про підозру особу відповідно до КПК (ст. ст. 37, 42, 276-279 КПК [10]);

– повідомити та роз'яснити підозрюваному його права (ст. 42. та ст. 276 КПК [10]) та ін.

3. Навички – лексико-граматичні, фонетичні, мелодико-інтонаційні, темпо-ритмічні, виразного читання, письмові та ін.

4. Комунікативні здібності – тобто індивідуально-психологічні особливості особистості, що забезпечують ефективну комунікативну взаємодію та адекватне взаєморозуміння між людьми у процесі комунікації або виконання професійної діяльності. До них слід віднести: комунікативно-інформаційні, когнітивні, емотивні, конативні та креативні (В. А. Ганзен [11]).

5. Професійно важливі комунікативні якості – тобто у слідчого повинні бути розвинуті: товариськість, контактність, доступність, дипломатичність, тактовність та доброзичливість, упевненість та невимушеність у спілкуванні,

відсутність скованості, толерантність, емпатійність, мовна спритність та привабливість.

6. Професійно-психологічна комунікативна готовність – настрій слідчого на комунікативну взаємодію, на процес допиту, одночасного допиту двох та більше осіб, на службову комунікацію тощо.

Комунікативна компетентність слідчого органів досудового розслідування Національної поліції обумовлюється такими компонентами:

1) **Когнітивний компонент** – визначає інтелектуальну спроможність слідчого до ефективного процесу комунікації, яка забезпечується знаннями, уміннями та навичками.

2) **Емоційно-вольовий компонент** – визначає здатність слідчого: а) вирівнювати емоційне напруження під час допиту або інших слідчих (розшукових) дій; б) мобілізуватися та продовжувати комунікацію при загрозливій ситуації; в) управляти власними експресивними сигналами у процесі спілкування; г) створювати відповідну «психологічну атмосферу контакту» і спонукати до діалогу під час допиту; д) емоційно налаштовуватися на ситуацію спілкування; е) до прояву емпатії та гнучкості під час комунікації тощо.

3) **Ціннісно-сенсовий компонент** – визначає світогляд слідчого, тобто його світосприйняття, світопереживання та світорозуміння про навколишній світ, про професію, про необхідність захисту та охорони законних прав та свобод громадян; які обумовлюються єдністю правомірних принципових позицій, поглядів та переконань, ідеалів, мрій, цілей, науково-лінгвістичних настановлень, правозастосовної ідеології, вірувань у торжество закону тощо.

4) **Мотиваційний компонент** – визначає: а) бажання слідчого боротися зі злом; б) прагнення слідчого до: до верховенства права, захисту прав та свобод громадян, соціальної справедливості, до правомірного вирішення складних оперативно-розшукових завдань, покращення престижу професії слідчого, просування по службі, професійної самореалізації; в) потребу слідчого у: досягненні успіху, в особистісно-професійних досягненнях; г) професійну *установку* слідчого на правомірну діяльність та досягнення результату у досудовому розслідуванні тощо.

5) **Діяльнісний компонент** – визначає здатність слідчого: а) керувати процесом допиту; б) обирати креативний підхід до вирішення комунікативних завдань досудового розслідування кримінальних правопорушень; в) забезпечувати оптимальний рівень комунікативної діяльності.

6) **Оціночний компонент** – визначає здатність слідчого адекватно оцінювати: а) плин допиту; б) власні слабкі та сильні сторони; в) результати допиту, спілкування, бесіди, опитування; г) власні комунікативні можливості тощо.

Отже, виділені нами компоненти надають найбільш повне розуміння феномену комунікативної компетентності.

Слід підкреслити, що комунікативна компетентність взаємопов'язана з іншими різно-

видами особистісної ключової компетентності (аутопсихологічною, загальнокультурною) та соціальною ключовою компетентності (психологічною, політичною, рольовою, конфліктологічною, релігійною, педагогічною).

Висновки. Таким чином, виділені нами структурні компоненти комунікативної компетентності слідчих органів досудового розслідування Національної поліції України допоможуть вищим навчальним закладам, в яких відбувається підготовка фахівців для підрозділів слідства, по-перше, визначити перелік навчальних дисциплін, які сприятимуть розвитку та формуванню професійно важливих знань, умінь, навичок, комунікативних якостей, світогляду; по-друге, обрати найбільш ефективні форми навчання.

Перспективи подальших пошуків у даному науковому напрямку – визначення змісту складових таких компетентностей, як: психологічної, політичної, рольової, конфліктологічної, релігійної, педагогічної, аутопсихологічної, загальнокультурної, – які взаємозалежні з комунікативною компетентністю.

Література

1. Овчарук О. В. Напрями реформування змісту освіти: загальноєвропейські підходи до формування компетентісно-орієнтованого змісту шкільної освіти / О. В. Овчарук // Відкритий урок. – 2004. – № 7/8. – С. 54–57.
2. Степко М. Ф. Болонський процес і навчання впродовж життя : [монографія] / М. Ф. Степко, Б. В. Клименко, Л. Л. ТОВАЖНЯНСЬКИЙ. – Харків : НТУ ХПГ, 2004. – 110 с.
3. Эльконин Б. Д. Понятие компетентности с позиции развивающего обучения / Б. Д. Эльконин // Современные подходы к компетентностно-ориентированному образованию. – Красноярск, 2002. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.educat.samara.ru/project_ktx7/. – Название с экрана.
4. Цільмак О. М. Професіогенез компетентності фахівців кримінальної міліції: теорія та практика : [монографія] / О. М. Цільмак. – Одеса : РВВ ОДУВС, 2011. – 432 с. : рис., табл. – Бібліогр.: с. 384–431.
5. Коллектив. Личность. Общение: словарь социально-психологических понятий / под ред. Е. С. Кузьмина и В. Е. Семенова. – Л. : Лениздат, 1987.
6. Введение в практическую социальную психологию / под ред. Ю. М. Жукова, Л. А. Петровской, О. В. Соловьевой. – М. : Смысл, 1996.
7. Жуков Ю. М. Диагностика и развитие компетентности в общении / Ю. М. Жуков, Л. А. Петровская, П. В. Растяжников. – М., 1990.
8. Крижанская Ю. С. Грамматика общения / Ю. С. Крижанская, В. П. Третьяков. – Л., 1990.
9. Основы конструктивного общения. Хрестоматия / Составители: Т. Г. Григорьева, Т. П. Усолцева. – М. : Совершенство, 1997.
10. Кримінальний процесуальний кодекс України : закон України від 13.04.2012 № 4651-VI із змін., внес. згідно із Законами України, станом на 08.10.2016 № 1491-19, 1492-19. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
11. Ганзен В. А. Системные описания в психологии / В. А. Ганзен. – Л. : Изд-во ЛГУ, 1984. – 175 с.

Анотація

Цільмак О. М. Складові комунікативної компетентності слідчих органів досудового розслідування Національної поліції України. – Стаття.

У статті надано визначення дефініції «комунікативна компетентність слідчих органів досудового розслідування Національної поліції України». Розкрито зміст: 1) складових комунікативної компетентності слідчих: знання, уміння, навички, професійно-психологічна готовність, комунікативні здібності, професійно важливі комунікативні якості, світогляд; 2) компонентів, які обумовлюють комунікативну компетентність слідчих (когнітивного, емоційно-вольового, мотиваційного, діяльнісного, оціночного). Підкреслено, що комунікативна компетентність взаємопов'язана з іншими різновидами особистісної ключової компетентності (аутопсихологічною, загальнокультурною) та соціальною ключовою компетентністю (психологічною, політичною, ролівою, конфліктологічною, релігійною, педагогічною). Наголошено, що виділені структурні компоненти комунікативної компетентності слідчих органів досудового розслідування Національної поліції України допоможуть вищим навчальним закладам, в яких відбувається підготовка фахівців для підрозділів слідства, по-перше, визначити перелік навчальних дисциплін, які сприятимуть розвитку та формуванню професійно важливих знань, умінь, навичок, комунікативних якостей, світогляду; по-друге, обрати найбільш ефективні форми навчання.

Ключові слова: комунікативна компетентність, слідчий, органи досудового розслідування, Національна поліція України, складові, знання, уміння, навички, професійно-психологічна готовність, комунікативні здібності, професійно важливі комунікативні якості, світогляд.

Аннотация

Цильмак А. Н. Составляющие коммуникативной компетентности следователей органов досудебного расследования Национальной полиции Украины. – Статья.

В статье дано определение дефиниции «коммуникативная компетентность следователя органов досудебного расследования Национальной полиции Украины». Раскрыто содержание: 1) таких составляющих коммуникативной компетентности следователя как: знания, умения, навыки, профессионально-психологическая готовность, коммуникативные способности, профессионально важные коммуникативные качества; 2) компонентов, обуславливающих коммуникативную компетентность следователя (когнитивного, эмоционально-волевого, мотивационного, деятельностного, оценочного). Подчеркнуто, что коммуникативная компетентность взаимосвязана с другими разновидностями личностной ключевой компетентности (аутопсихологической, общекультурной) и социальной ключевой компетентности (психоло-

гической, политической, ролевой, конфликтологической, религиозной, педагогической). Отмечено, что выделенные структурные компоненты коммуникативной компетентности следователей органов досудебного расследования Национальной полиции Украины помогут вузам, в которых происходит подготовка специалистов для подразделений следствия, во-первых, определить перечень учебных дисциплин, которые способствуют развитию и формированию профессионально важных знаний, умений, навыков, коммуникативных качеств, мировоззрения; во-вторых, выбрать наиболее эффективные формы обучения.

Ключевые слова: коммуникативная компетентность, следователь, органы досудебного расследования, Национальная полиция Украины, составляющие, знания, умения, навыки, профессионально-психологическая готовность, коммуникативные способности, профессионально важные коммуникативные качества, мировоззрение.

Summary

Tsilmak O. M. The interrogators of pretrial investigation organs of National police of Ukraine communicative competence constituents. – Article.

There was determined in this article the meaning of communicative competency of pretrial investigation organs interrogators of National police of Ukraine. It was disclosed the content of: 1) interrogators communicative competence constituents, knowledge's, abilities, skills, professionally-psychological readiness, communicative abilities, professionally-important communicative features; 2) the components determine the interrogators communicative competence (cognitive, emotionally volitional, value-sense's, motivational, active and estimative). It was underlined that communicative competence is connected with other types of personal key competence (autopsychological, general culture) and social key competence (psychological, political, interpersonal, conflict, religious, pedagogical). It was emphasized that separated structural components of communicative competence of pretrial investigation organs interrogators of National police of Ukraine help the institutions of higher education in which the training of specialists for investigation departments takes place, first of all to determine the list of classroom disciplines, which provide the professionally-important knowledge's formation and development, abilities, skills, communicative features, word-outlook, at the second, to choose the most effective education methods.

Key words: communicative competency, interrogator, of pretrial investigation organs interrogators of National police of Ukraine, National Police of Ukraine, constituents, knowledge's, abilities, skills, professionally-psychological readiness, communicative abilities, professionally-important communicative features.